

Elke drie maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingsvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender/ Events

Overzicht virtuele musea

Virtuele tours

Google Arts and Culture

Kalender

12 juli: BeterBegripBijeenkomst, Stichting Museumzaken

28 oktober: Congres 'Toezicht, exclusief of inclusief?' Stichting Museumzaken

12 november: VKCR najaarsbijeenkomst

Kalender RCE

Het nieuwe museumbezoek

Benin bronze, Head of a King (Oba), probably 1700's. Deaccessioned by the Fine Arts Committee and Board of Governors, fall 2020. Photo courtesy of RISD.

Mededelingen

VKCR aankondiging enquête

Het bestuur van de VKCR ontvangt graag uw mening over de nieuwsbrief die elk kwartaal wordt verstuurd. Daarom versturen wij in een aparte mailing een enquête. Wij zouden uw deelname aan de enquête zeer waarderen.

Een event organiseren/delen

Als u - lid van de vereniging - een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

1. Wet- en regelgeving

7 juni. Nieuwe wetgeving auteursrecht

Op 7 juni is nieuwe regelgeving voor het auteursrecht in werking getreden. Deze wetswijziging volgt uit de Europese richtlijn 2019/790. De nieuwe wetgeving geeft onder andere meer ruimte om auteursrechtelijk beschermd materiaal specifiek te gebruiken voor onderwijs, onderzoek en ook voor behoud van cultureel erfgoed.

Bron: Europa-nu

27 mei. Nieuwe datum inwerkingtreding Omgevingswet

Demissionair minister Ollongren heeft beslist dat de nieuwe beoogde datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet 1 juli 2022 is. Zo hebben het Rijk, de provincies, de waterschappen en de gemeenten genoeg tijd om de implementatie van de wet te voltooien.

Bron: Cultureel Erfgoed

25 mei. Testwet voor musea en theaters

De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen ("Testwet") aangenomen. Door deze wet kunnen er maatregelen worden genomen voor het tonen van een testbewijs waaruit blijkt dat de geteste persoon het coronavirus niet heeft. Musea en theaters kunnen door de overheid verplicht worden om pas bezoekers toe te laten na het tonen van een testbewijs waaruit blijkt dat de bezoeker geen corona heeft.

Bronnen: NRC Handelsblad en Artnet News en Eerstekamer.nl

20 mei. Stakingsverzoek Stichting BREIN toegekend

De voorzieningenrechter in Den Haag heeft het stakingsverzoek van Stichting BREIN toegekend waarbij de gedaagde wordt verplicht op verbeurte van een dwangsom om het verkopen van beschermde films, muziek en boeken te staken. De gedaagde heeft geen toestemming van de auteurs en makers van deze werken en heeft BREIN een voldoende spoedeisend belang bij de staking van de activiteiten.

Uitspraak

Bronnen: IE-Forum en Boek9.nl

17 mei. Houder van website aansprakelijk voor het plaatsen en verkopen van afbeeldingen

Volgens de eiser, een fotograaf en editor, maakt de gedaagde, die via een website afbeeldingen en printen van de eiser verkoopt, inbreuk op haar auteursrecht. De eiser vordert een stakings- en verwijderingsbevel, het afleggen van rekening en verantwoording door gedaagde en een schadevergoeding van 10.000 euro. De rechter oordeelt dat de gedaagde aansprakelijk is, maar het gevorderde bevel is niet meer nodig omdat de gedaagde de beelden al van de website heeft gehaald. De gedaagde dient ook 500 euro aan schadevergoeding te betalen. Er is door de eiser onvoldoende gesteld om aan te kunnen nemen dat de schade redelijkerwijs begroot kan worden op het gevorderde bedrag.

Uitspraak

Bron: Boek9.nl

11 mei. Gerechtshof bevestigt inbreng auteursrechten in B.V.

Het gerechtshof in Amsterdam heeft beslist dat de auteursrechten op kunstwerken van de overleden kunstenaar toebehoren aan de B.V. De B.V. is door de kunstenaar voor zijn overlijden en door één van zijn kinderen opgericht. Het gerechtshof volgt hiermee de uitspraak van de rechtbank van 24 december 2014 en een tussenvonnis van het gerechtshof van 30 augustus 2016.

Uitspraak

Bron: Boek9.nl

30 april. Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen ('WBTR') per 1 juli in werking

De WBTR treedt per 1 juli in werking en richt zich op de verbetering van de kwaliteit van het bestuurlijk proces. Bestuursleden moeten afspraken met elkaar maken over wat wordt verstaan onder 'goed bestuur' en hoe daar invulling aan wordt gegeven. Ook zijn er bepalingen over de besluitvorming als niet alle bestuursleden bij een vergadering aanwezig zijn.

Bronnen: WBTR.nl en Erfgoedhuis Zuid-Holland

14 april. Rechter veroordeelt tot betaling van opslagkosten van schilderijen

Eiser ARRS vordert betaling van twee facturen door de gedaagde op basis van een bewaar- en onderhoudsovereenkomst uit 2007 inzake drie portretschilderijen. De gedaagde betwist de verplichting tot betaling van deze facturen omdat met het afronden van de onderzoeks- en restauratiewerkzaamheden in 2008 ook de overeenkomst was beëindigd. De rechter is het hiermee eens, de juridische grondslag ontbreekt om de facturen te sturen. Volgens de rechter was er wel sprake van een bewaarovereenkomst, ARRS heeft de portretten 11 jaar bewaard. De gedaagde wordt veroordeeld tot het betalen van de bewaarnemingskosten.

Uitspraak

Bron: Boek9.nl

14 april. Eenvormige wijze interpretatie EU 'betrokken uitvoerende kunstenaars'

De Europese rechter heeft geoordeeld dat het begrip 'betrokken uitvoerende kunstenaars' genoemd in artikel 8 lid 2 van richtlijn 2006/115 in de gehele EU op een eenvormige wijze moet worden geïnterpreteerd. Een lidstaat mag niet bij de omzetting van de richtlijn naar nationale wetgeving 'uitvoerende kunstenaars' die onderdaan zijn van staten die niet tot de EER behoren uitsluiten van het recht op één billijke vergoeding.

Bron: Boek9.nl

2. Kunsthandel

16 juni. Nieuw anonieme platform kunsthandel LiveArt Market volgt wel anti-witwasregels

Op het nieuwe platform voor kunsthandel LiveArt Market blijven verkoper en koper in het gehele verkoopproces van aanbod tot levering van een kunstwerk anoniem voor elkaar. Alleen de organisatie van het platform, met oprichter John Auerbach, is bekend met de identiteit van de partijen. Volgens Auerbach, voormalig COO van Sotheby's, is het wel mogelijk om in deze anonieme constructie te voldoen aan de strenge regelgeving omtrent het witwassen van gelden en de KYC-procedure. De organisatie heeft onder andere bepaalde voorwaarden ingesteld waaraan de deelnemers aan het platform moeten voldoen voordat zij toegang krijgen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

27 april. Veiling van NFT van Basquiat tekening gaat niet door

OpenSea, een digitaal veilinghuis, was van plan een NFT van de tekening *Free Comb with Pagoda*, 1986 van Jean-Michel Basquiat te veilen. De koper zou niet alleen eigenaar worden van de NFT van de tekening, maar zou ook de mogelijkheid hebben om de originele tekening te vernietigen. De NFT zou dan het enige bestaande element zijn van dit specifieke werk. David Stark, de agent die verantwoordelijk is voor de nalatenschap van Basquiat, zegt dat Daystrom, de online bank die de NFT te koop aanbood, geen rechten heeft ten aanzien van de originele tekening.

Bronnen: [The Art Newspaper](#) en [The Art Newspaper](#)

22 april. Sotheby's veilt gerestitueerde porselein collectie van Joodse eigenaren

Sotheby's veilt de 18^e-eeuwse Meissen porselein collectie van de erven Franz Oppenheimer. De collectie was door de nazi's geroofd van Oppenheimer, een Joodse ondernemer die zijn huis in Wenen ontvluchtte vanwege de komst van de nazi's. De collectie werd eerst getoond in het Rijksmuseum, maar in 2019 oordeelde de Restitutiecommissie dat het teruggegeven moest worden aan de rechtmatige eigenaren.

Bron: [The Art Newspaper](#)

19 mei. Kunstbeurzen

TEFAF Maastricht is uitgesteld naar 2022. De kunstbeurs zou in september plaatsvinden. TEFAF New York heeft ook de herfsteditie van dit jaar uitgesteld. De eerstvolgende editie van deze kunstbeurs zal plaatsvinden van 7 t/m 11 mei 2022. Art Basel zal in september plaatsvinden.

Bronnen: [Artnet News](#) en [The Art Newspaper](#) en [Artnet News](#)

4 april. De juridische vraagtekens bij de NFT

Er wordt in de media veel gesproken over de NFT mania en de miljoenenbedragen die worden uitgegeven bij de aanschaf van een NFT kunstwerk. Maar tegelijkertijd zijn er ook juridische vragen over de NFT. Deze vraagstukken betreffen voornamelijk de intellectuele eigendomsrechten en het eigendomsrecht op een NFT. Volgens een Amerikaanse juridisch expert is het proces van het formeel laten bevestigen van intellectuele eigendomsrechten een ingewikkeld, langdurig en kostbaar proces en zou niet aansluiten bij de snelle wereld van de NFT. Vervolgens is de koper van een NFT niet zeker dat de verkoper ook de rechtmatige eigenaar van het NFT kunstwerk is. Het is ook de vraag of de koper het recht krijgt om het kunstwerk commercieel te gebruiken. De koper dient bij de koop due diligence uit te voeren door contact op te nemen met de kunstenaar en duidelijkheid te krijgen over de rechtmatigheid en de intellectuele eigendomsrechten. Het NFT kunstwerk staat vaak op een server van een bedrijf en dat bedrijf kan failliet gaan of de server gaat kapot. Wat gebeurt er dan met het NFT kunstwerk? Men verwacht een geheel nieuwe niche aan juridische specialisten om deze vraagstukken op te lossen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

4 april. Christie's veilt geretourneerde geroofde kunstwerken

Twee door de Nederlandse overheid geretourneerde kunstwerken worden door de Joodse eigenaren verkocht. De erven van Jacob Lierens kregen de kunstwerken, 17^e eeuwse kunstwerken van Jan Davidsz en Dirk Hals en van Dirck van Delen, in 2019 terug. Christie's gaat de kunstwerken op de veiling op 8 juli in Londen verkopen.

Bron: [Artnews](#)

3. Criminaliteit

22 juni. Politie vindt grote verzameling gesmokkelde antieke objecten bij antiekverzamelaar

De politie in België heeft ongeveer 800 gesmokkelde antieke objecten uit Puglia in beslag genomen bij een Belgische antiekverzamelaar in Antwerpen. De objecten waren illegaal meegenomen bij opgravingen, gesmokkeld en verhandeld. De antiekverzamelaar werd al een tijd door de politie geobserveerd en bij een inval in zijn huis werden de antieke objecten gevonden. De objecten worden nu teruggegeven aan Puglia.

Bron: [Artnet News](#)

11 juni. New Yorkse autoriteiten retourneren 27 gesmokkelde Cambodjaanse objecten

De autoriteiten in New York hebben 27 gesmokkelde objecten met een waarde van 3.8 miljoen Amerikaanse dollar teruggegeven aan Cambodja. De gesmokkelde objecten zijn ontdekt na onderzoek naar de handel van antiekhandelaar Subhash Kapoor in New York. Kapoor zit op dit moment in de gevangenis in India wegens smokkel.

Bron: [The Art Newspaper](#)

7 juni. Minder diefstal van kunst in Italië door pandemie en technologische ontwikkelingen

Volgens de Italiaanse politie hebben in 2020 minder kunstdiefstallen plaatsgevonden in vergelijking met voorgaande jaren. Vorig jaar zijn 287 kunstwerken gestolen, terwijl in 2019 de teller op 345 stond en in 2018 op 474. Ongeveer 501.574 kunstwerken zijn in 2020 door de politie teruggevonden. De politie doet hierbij een beroep op drones en satellietbeelden. De Italiaanse politie heeft de grootste digitale catalogus van gestolen kunstwerken.

Bron: [The Art Newspaper](#)

7 mei. Interpol lanceert nieuwe app voor geroofde kunstwerken

Interpol heeft een app ontwikkeld die helpt bij het opsporen en identificeren van gestolen kunstwerken. De app heeft tevens het doel om handel in gestolen kunstwerken te voorkomen. De gebruikers van de app kunnen een foto of een beschrijving van het kunstwerk uploaden waarna deze gegevens worden vergeleken met de database van gestolen kunstwerken. Deze database bevat informatie van meer dan 52.000 gestolen kunstwerken. Via de app zijn al vier gestolen kunstwerken teruggevonden, waaronder twee in [Nederland](#).

Bronnen: [Interpol](#) en [Forbes](#) en [The Art Newspaper](#)

6 april. Verdachte opgepakt voor diefstal Van Gogh and Hals uit Nederlandse musea

De politie heeft een inwoner van Baarn opgepakt wegens verdenking van diefstal van het schilderij *Lentetuin, de pastoretuin te Nuenen in het voorjaar* van Vincent van Gogh en het schilderij *Twee lachende jongens* van Frans Hals. De schilderijen zijn gestolen uit respectievelijk het Singer Museum in Laren en museum Hofje van Mevrouw Aerden in Leerdam. De geroofde kunstwerken zijn nog niet teruggevonden en de politie zet het onderzoek voort.

Bron: [Het Parool](#)

1 april. Gestolen schilderij ontdekt op kunstbeurs

Het schilderij *'Loth avec ses deux filles lui servant à boire'* van Nicolas Poussin is teruggevonden in het appartement van een antiquair in Padua, Italië. Het schilderij is door de nazi's geroofd van een Franse Joodse familie en stond op de Franse lijst van naziroofkunstwerken. Een Nederlandse expert herkende het schilderij tijdens de kunstbeurs TEFAF in 2017 en waarschuwde de autoriteiten. Het schilderij is in beslag genomen en teruggegeven aan de rechtmatige eigenaren.

Bronnen: [Algemeen Dagblad](#) en [Artnews](#)

4. Musea**30 april. Gemeentemedewerker beschadigt kunstwerk museum**

Een medewerker van de gemeente Utrecht heeft een ecologische trap achter het Centraal Museum beschadigd. De medewerker heeft met een brander alle plantjes op de trap weggebrand, terwijl de plantjes onderdeel zijn van het kunstwerk. Het doel van het kunstwerk was een ontmoetingsplaats te zijn voor natuur, mens en dier. Het kunstwerk kostte 234.000 euro en was grotendeels door de gemeente betaald. De gemeente zal de kosten van de renovatie van het kunstwerk op zich nemen. Het kost waarschijnlijk een jaar voordat de trap weer een beetje begroeid is.

Bron: [NOS.nl](#)

19 April. Museum betaalt de rechtmatige eigenaar van schilderij uit museumcollectie

Museum de Fundatie betaalt de erven van Richard Semmel 200.000 euro voor het schilderij *Christus en de Samaritaanse vrouw bij de bron* (1635) van Bernardo Strozzi. De erven maakten al veel eerder aanspraak op het schilderij, echter de Restitutiecommissie [oordeelde](#) in 2013 dat het museum het schilderij niet hoefde te retourneren. Uit eigen initiatief en in het licht van het [rapport](#) van de Commissie Kohnstamm, heeft het museum zelf contact gezocht met de erven en met hen een betalingsregeling getroffen. Het erven erkennen het eigendomsrecht van het museum ten aanzien van het schilderij.

Bron: [NU.nl](#)

5. Restitutie**25 juni. Nederland doet afstand van alle Joodse roofkunst uit NK-collectie**

Demissionair minister van Engelshoven heeft bekend gemaakt dat er afstand zal worden gedaan van 3.208 kunstwerken en objecten die zich bevinden in de NK-collectie en die in de Tweede Wereldoorlog van de Joodse bevolking zijn geroofd. De verweesde cultuurgoederen worden teruggegeven aan de Joodse gemeenschap. Tevens wordt een nieuwe adviserende helpdesk opgezet voor mensen die een teruggaveverzoek willen indienen.

Bronnen: [Cultureel Erfgoed](#) en [NRC Handelsblad](#)

18 juni. Nederlands veilinghuis ontvangt verzoek opschorten veiling objecten uit Ethiopië

Het veilinghuis Venduehuis heeft een verzoek gekregen van de autoriteiten uit Ethiopië om de veiling op te schorten van drie manuscripten van 19^e-eeuwse Koptische bijbels en 6^e- of 7^e-eeuwse textielfragmenten. De veiling vindt plaats op 25 juni. Volgens de autoriteiten zou eerst een onderzoek moeten plaatsvinden waar deze objecten precies vandaan komen en of ze Ethiopië rechtmatig hebben verlaten. Indien de objecten Ethiopië onrechtmatig zouden hebben verlaten dan is het land bereid om het eigendomsrecht van de objecten tegen betaling over te dragen.

Bron: [Trouw](#)

19 juni. Belgische museum restitueert grote deel van de Afrika collectie aan Congo

Het AfricaMuseum in Tervuren, België, heeft bekend gemaakt dat het alle museumstukken die zij aantoonbaar illegaal heeft verkregen terug zal geven aan Congo. De museumcollectie komt voort uit de collectie van koning Leopold II die Congo had laten kolonialiseren. Destijds zijn veel kunst- en antieke objecten geroofd en meegenomen naar België. Van 1 % van de museumcollectie, dat zijn 883 stukken, is de onrechtmatigheid zeker en deze stukken worden teruggegeven. Een commissie gaat verder onderzoek doen naar de oorsprong van 35.000 andere objecten.

Bronnen: [NRC Handelsblad](#) en [NOS](#) en [The Art Newspaper](#)

9 juni. Restitutie Benin bronzen plakaten en beelden

Het Metropolitan Museum of Art in New York geeft twee bronzen plakaten terug aan Nigeria. Het museum had deze plakaten sinds 1991 in bezit en maken onderdeel uit van een verzameling Afrikaanse kunstschaten. De plakaten zijn destijds door kunsthandelaar Klaus Perls gedoneerd. Meerdere musea in Europa hebben aangegeven dat de bronzen beelden die zich bevinden in museale collecties worden teruggegeven aan Benin. De kunstcollectie van de koninklijke familie van het Verenigd Koninkrijk bevat tevens een bronzen beeld uit Benin. Het is nog onbekend of dit Koninklijk Huis hetzelfde zal doen.

Bronnen: [NRC Handelsblad](#) en [The Art Newspaper](#) en [The Art Newspaper](#)

3 juni. Weinig initiatief teruggave koloniaal cultureel erfgoed door Belgische musea

Belgische cultureel erfgoed deskundigen hebben hun frustratie uitgesproken over het gebrek aan initiatief van Belgische musea om koloniale cultuurgoederen terug te geven aan de landen van oorsprong. De deskundigen roepen de regering op tot het neutraal beoordelen van restitutieverzoeken en tot de ontwikkeling van een nieuwe wet die teruggave bevordert. De deskundigen hebben zelf [richtlijnen](#) gepubliceerd ten aanzien van teruggave van koloniaal erfgoed.

Bronnen: [The Art Newspaper](#) en [De Standaard](#)

1 juni. Joodse erfgename geeft strijd voor teruggave geroofd schilderij op

Léone Meyer, de erfgename van Yvonne Raoul Meyer, draagt haar eigendomsrecht op een schilderij van Camille Pissarro over aan de Stichting Universiteit van Oklahoma en geeft daarmee haar strijd op teruggave van het schilderij op. Het schilderij, *Herderin die schapen binnenbrengt*, werd in 1941 geroofd door de nazi's uit de kluis van haar familie. De familie Meyer heeft via juridische procedures tientallen jaren geprobeerd het schilderij terug te krijgen. De bezitter van het schilderij na de Tweede Wereldoorlog, oliebaron Weitzenhoffer, werd destijds beschouwd als de rechtmatige eigenaar en hij heeft het schilderij aan de universiteit geschonken.

Bron: [Artnet News](#)

25 mei. Duitsland start initiatief MuseumsLab

De Duitse overheid start het pilotproject [MuseumsLab](#), een platform waar Duitse en Afrikaanse cultureel erfgoed deskundigen samenwerken ten aanzien van onderwerpen als dekolonisatie en restitutie van geroofde kunstwerken. Het doel is om internationale samenwerking te bespoedigen en om praktische hulp te bieden bij het opstellen van contracten, aanvragen van visa en te assisteren bij het zoeken naar subsidies om projecten uit te voeren.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6 mei. Nederland retourneert objecten aan Irak

Nederland retourneert zeven objecten van klei aan Irak. De objecten werden ontdekt toen ze bij een veilinghuis door een particuliere verkoper te koop werden aangeboden. De beschermde objecten stonden op de rode lijsten van de International Council of Museums als voorbeelden van kwetsbare objecten voor diefstal en plundering. De eigenaar was niet op hoogte van de herkomst van de objecten en heeft ze vrijwillig teruggegeven.

Bron: [Algemeen Dagblad](#)

20 april. Amerika retourneert 33 geroofde antieke objecten aan Afghanistan

Amerika geeft 33 antieke objecten terug aan Afghanistan die door de antiekhandelaar Subhash Kapoor uit dit land zijn geroofd. De antieke objecten hebben een waarde van 1.8 miljoen Amerikaanse dollar. Kapoor, die in India gevangen zit, wordt verdacht van diefstal van antieke objecten uit de hele wereld. Amerika heeft uitlevering van Kapoor aangevraagd.

Bron: [Artnet news](#)

12 april. Museum in Tel Aviv retourneert nazigeroofde wandkleden

Het Tel Aviv Kunstmuseum geeft twee 17^e-eeuwse wandkleden terug aan de rechtmatige Duits-Joodse eigenaren die door de nazi's zijn geroofd. De teruggave is het gevolg van een onderzoek uitgevoerd door het [Mosse Art Restitution Project](#). Dit project is een initiatief van de familie Mosse en doet onderzoek naar de door de nazi's geroofde kunstwerken met het doel deze weer aan de rechtmatige eigenaren te retourneren.

Bron: [Artnet News](#)

7 april. Londens museum heeft plan voor retributie Benin bronzen beelden

Horniman Museum and Gardens heeft een plan opgesteld om de Benin bronzen beelden te retourneren aan Nigeria. Er zijn duidelijke procedures ontwikkeld voor de behandeling van retributieaanvragen. In totaal heeft het museum 40 objecten in de collectie, waarvan 15 bronzen beelden. Over twee jaar wordt deze procedure geanalyseerd en zonodig herzien. Duitsland heeft aangegeven begin 2022 diverse objecten aan Benin terug te geven. En ook het Fowler Museum in Californië gaat objecten aan Nigeria teruggeven.

Bronnen: [Artnet News](#) en [The Art Newspaper](#) en [The Art Newspaper](#) en [Artnet News](#)

1 april. Tropenmuseum publiceert rapport over teruggave van cultuurgooederen

Het Tropenmuseum, onderdeel van het Nationaal Museum van Wereldculturen, heeft een rapport gepubliceerd genaamd '[Teruggave van cultuurgooederen: Uitgangspunten en Proces](#)'. In dit rapport zijn criteria vastgesteld op basis waarvan claims voor cultureel erfgoed objecten kunnen worden ingediend. Dit kader van criteria is goedgekeurd als een pilot beleidsstructuur door het Ministerie van OCW.

Persbericht**1 april. Amerikaans museum herzielt beleid teruggave Inheemse Amerikaanse objecten**

De 'Peobody Museum of Archaeology and Ethnology', onderdeel van Harvard University, gaat haar beleid herzien omtrent de teruggave van inheemse Amerikaanse objecten na geuite kritiek van de Association on American Indian Affairs'. Deze laatstgenoemde organisatie is kritisch over het museum wegens het nalaten van de teruggave van objecten aan de Amerikaanse inheemse bevolking. Het museum zou niet voldoen aan de Native American Graves Protection and Repatriation Act (Nagpra).

Het museum heeft sinds 1994 ruim 550.000 Amerikaanse dollar ontvangen om onderzoek te doen naar inheemse Amerikaanse objecten en het heeft maar 18% van de inheemse collectie geretributeerd. Volgens het museum is 34% geretourneerd en geeft de complexiteit van het onderzoek als reden voor de trage teruggave.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6. Utingsvrijheid

16 juni. Hongaarse queer kunstgemeenschap vreest bedreiging uitingsvrijheid door nieuwe wetgeving

De Hongaarse overheid heeft nieuwe wetgeving aangenomen waarin wordt bepaald dat publieke uitingen worden verboden die maken hebben met de promotie naar kinderen onder de 18 jaar van homoseksualiteit of geslachtsverandering. Er wordt gevreesd dat de regering deze wetgeving gebruikt om de uitingsvrijheid te beperken. Kunstenaars, met name die uit de grote queer kunstgemeenschap in Hongarije, hebben aangegeven niet de inhoud van hun kunst aan te passen, maar wel te onderzoeken hoe de kunstuitingen met deze nieuwe wetgeving publiek gemaakt kunnen worden.

Bron: [Artnet News](#)

24 mei. Cubaanse kunstenaars vragen verwijdering van hun werk uit museum als protest

Verschillende kunstenaars verbonden aan de activistische groep 27N hebben verzocht om hun werken te verwijderen uit de tentoonstelling in het Museum of Fine Arts in Havana, Cuba. Hiermee protesteren zij tegen de gedwongen ziekenhuisopname van kunstenaar Luis Manuel Otero Alcántera, medeoprichter van 27N. De kunstenaar is door de Cubaanse politie meegenomen naar het ziekenhuis om de gevolgen van de hongerstaking van Alcántera gedwongen te behandelen. De kunstenaar begon de hongerstaking als protest tegen de [Cubaanse regelgeving](#) die de artistieke vrijheid van kunstenaars beperkt.

Bron: [The Art Newspaper](#)

14 april. Russische kunstenaars vervolgd om het publiceren van tekeningen van naakte vrouwen

Yulia Tsvetkova wordt in Rusland vervolgd wegens het verspreiden van pornografie omdat zij tekeningen van naakte vrouwen via het internet publiek heeft gemaakt. Publiek en pers zijn niet welkom bij haar rechtszaak. Amnesty International bekritiseert de aanpak en de houding van Rusland en een groep mensenrechtenactivisten heeft in een [open brief](#) de overheid verzocht de aanklacht te laten vallen. Ook Veronika Nikulshina, lid van het kunstenaarscollectief Pussy Riot, is opgepakt wegens ongehoorzaamheid. Zij zou protestacties voorbereiden bij de Russische viering van de overwinning op de nazi's in 1945.

Bronnen: [Artnet News](#) en [Artnet News](#)

9 april. Russische chirurg gebruikt kunst om aandacht te vragen voor huiselijk geweld tegen vrouwen tijdens pandemie

De Russische gezichtschirurg Ruslan Mellin heeft tekeningen gemaakt van de gezichten van vrouwen die het slachtoffer zijn geworden van huiselijk geweld. Tijdens de pandemie is het geweld tegen vrouwen erger geworden en Mellin vraagt via deze kunstwerken aandacht voor dit probleem.

De gezichten van de vrouwen zijn geanonimiseerd maar de wonden die hij moet behandelen zijn een weergave van de werkelijkheid. Zijn kunstwerken zijn via een [website](#) te zien.

Bron: [The Art Newspaper](#)

2 april. Protestkunstenaar gearresteerd in Parijs

Alexei Kuzmich, een kunstenaar die bekend staat om kritische kunstuitvoeringen tegen het regime van president Lukashenko, is opgepakt bij de presidentiële woning van president Macron. Kuzmich claimt dat 'Frankrijk groeit naar het fascisme en Macron andersdenkenden bestraft'. Hij wordt ervan verdacht een molotovcocktail bij zich te hebben gehad.

Bron: [The Art Newspaper](#)

7. Overig nieuws

21 juni. Banksy verliest opnieuw handelsmerk op eigen gemaakte beelden

Het Bureau voor Intellectuele Eigendom van de Europese Unie heeft het handelsmerk op twee beelden, "Radar Raï" en 'Meisje met paraplu', beiden gemaakt door Banksy, nietig verklaard. Banksy deed een beroep op zijn handelsrechten in een claim tegen Full Colour Black, een bedrijf dat postkaarten produceert en de beelden als kaart had uitgegeven. Hij heeft nog niet gereageerd op deze nietigverklaring.

Bron: [Artnet News](#)

2 juni. Parlement Verenigd Koninkrijk verklaart vernietiging door China van cultureel erfgoed Oeigoeren als bewijs van genocide

De vernietiging van cultureel erfgoed van de Oeigoeren in China wordt door het parlement in het Verenigd Koninkrijk beschouwd als genocide van deze bevolkingsgroep. Volgens rapporten van internationale mensenrechtenorganisaties worden de Oeigoeren en andere minderheden in China door de overheid gevangen genomen in zogenaamde heropvoedingskampen. In februari publiceerde de rechtbank van Essex een juridische opinie waarin de vernietiging van het Oeigoerse cultureel erfgoed door de Chinese autoriteiten werd benoemd. De Chinese overheid ontkent alle beschuldigingen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

26 mei. Kunstenaars in het Verenigd Koninkrijk niet onderworpen aan anti-witwasregelgeving

De regering van het Verenigd Koninkrijk heeft beslist dat kunstenaars die hun werk direct aan klanten verkopen niet worden beschouwd als de zogeheten 'Art Market Participants'. Daardoor hoeven zij niet te voldoen aan de anti-witwasregelgeving bij verkopen boven de 10.000 euro. Deze regelgeving, die wel geldt voor kunsthandelaars en veilinghuizen, is op 10 juni in werking getreden.

Bron: [The Art Newspaper](#)

25 mei. Italiaanse straatkunstenaar klaagt Vaticaan aan

Alessia Babrow, een straatkunstenaar, klaagt het Vaticaan aan wegens het gebruiken van haar straatkunst zonder haar toestemming. Het Vaticaan heeft met Pasen een postzegel uitgegeven met de beeltenis van Jezus aan het kruis. Deze postzegel is te koop voor 1,50 euro. Deze beeltenis komt precies overeen met de straatkunst die Babrow rondom het Vaticaan op muren van verschillende gebouwen heeft gestempeld. Babrow heeft een verzoek tot een gesprek met de Paus

afgewezen en eist 130.000 euro van het Vaticaan.

Bron: [Artnet News](#)

21 mei. Studenten dreigen met rechtszaak tegen kunstacademie wegens weggooien kunstwerken tijdens lockdown

De studenten van de kunstacademie Royal College of Art dreigen een rechtszaak te starten tegen de academie wegens het beschadigen en het weggooien van hun kunstwerken tijdens de sluiting van de academie door de lockdown. De studenten claimen dat jaren werk met de waarde van duizenden euro's is weggedaan of vernield. De studenten kregen van de academie in de zomer van 2020 de tijd om hun studio's leeg te ruimen. Echter veel studenten waren toen niet in Londen aanwezig. In augustus van 2020 bleek dat het personeel van de academie de studio's en daarmee de werken van de studenten had 'opgeruimd'.

Bron: [The Guardian](#)

19 mei. Roemeense politici claimen copyrights van erfgenamen Brancusi

Brancusi heeft in 1936 in opdracht van de lokale overheid van de Roemeense stad Targu Jiu drie beelden gemaakt die nu onderdeel zijn van het publieke domein. De copyrights op deze kunstwerken zijn in bezit van Brancusi's erfgenamen. Volgens de erfgenamen wordt dit bevestigd door het Europese recht ten aanzien van copyrights uit 1996. De Roemeense overheid claimt nu de copyrights op basis van een Europese wetswijziging uit 2004. Ondanks dat Roemenië in 2007 een lidstaat werd van de Europese Unie heeft het Europese recht- en regelgeving retroactieve werking.

[EU copyright law](#)

Bron: [The Art Newspaper](#)

7 mei. Nieuwe Duitse wet geeft nachtclubs juridische status van culturele instelling

In Duitsland is een nieuwe wet aangenomen die de juridische status van nachtclubs en live muzieklocaties gaat veranderen in die van een culturele instelling. De wet is het resultaat van een bijna anderhalf jaar durende lobby van een collectief van clubeigenaren. Door de wijziging van de juridische status wordt de BTW van de clubs, die kunnen aantonen dat zij een specifieke cultureel doel dienen voor het gebied, verlaagd van 19% naar 7%.

Bron: [The Art Newspaper](#)

3 mei. Professor Prott publiceert tweede editie van haar commentaar op de UNIDROIT Conventie

Professor Lyndel Prott heeft de [tweede editie](#) van haar commentaar op de UNIDROIT Conventie inzake gestolen of illegaal uitgevoerde cultuurobjecten uit 1995 gepubliceerd. Prott geeft in dit commentaar een analyse van elk artikel van dit verdrag en neemt daarbij tevens de positieve ontwikkelingen in de praktijk van de musea en de herwaardering van de objecten in museale collectie in beschouwing.

Bron: [Unidroit.org](#)

28 april. Samsung-erfgenamen doneren duizenden kunstwerken uit privécollectie aan staatsmusea

De erven van Lee Kun-hee, zoon van de Samsung-oprichter, doneren 23.000 kunstwerken aan twee staatsmusea. De familie moet 9 miljard euro belasting aan de staat betalen en met deze

betaling in natura wordt een deel van deze belasting betaald. Onder andere worden kunstwerken van Picasso, Monet en Dalí geschonken. Door sommigen wordt gedacht dat de schenking ook een ander doel dient; de zoon van Lee Kun-hee, Lee Jae-yong, zit in de gevangenis wegens omkoping en wordt nu waarschijnlijk eerder vrijgelaten.

Bron: [NOS.nl](#)

24 april. Stichting Andy Warhol partij in rechtzaak intellectueel eigendom

De Stichting Andy Warhol voor de Beeldende Kunst is gewikkeld in een rechtszaak met een fotografe. Warhol heeft een 16-delige serie van afdrukken gemaakt van de artiest Prince en heeft destijds gebruik gemaakt van de foto van Prince. En deze foto is gemaakt door Lynn Goldsmith. Goldsmith diende een aanklacht in omdat zij geen toestemming hiervoor heeft gegeven. De rechtbank oordeelde dat het gebruik van de foto door Warhol geen 'fair use' was. De advocaten van de stichting hebben een hoger beroep ingediend.

Bron: [The Art Newspaper](#)

8 april. Waarschijnlijk een echte Caravaggio ontdekt op kunstveiling

De Spaanse minister van Cultuur heeft voorkomen dat een schilderij geëxporteerd zou worden na claims van het Prado Museum dat het om een echte Caravaggio zou gaan. Het schilderij waarin Jezus is afgebeeld werd toegeschreven aan José de Ribera, een leerling van Caravaggio en werd op de kunstveiling gewaardeerd op 1500 euro. Het schilderij wordt nu onderzocht en als het om een echte Caravaggio gaat, dan is de geschatte waarde miljoenen euro's.

Bronnen: [Artnet News](#) en [The Art Newspaper](#)

Opmerkelijk

11 mei. Man koopt Spaans erfgoed in kringloopwinkel

Een man, die anoniem wenst te blijven, heeft in een kringloopwinkel voor 15 euro een houten Mariabeeld gekocht. Hij heeft het beeld laten onderzoeken door een expert van Museum Catharijneconvent en het blijkt te gaan om 12^e- eeuws Spaans erfgoed. Op een veiling zou het beeld duizenden euro's opbrengen.

Bron: [Erfgoedstem](#)

20 april. Bergbeklimmer beschadigt beschermde rotstekeningen

Eeuwenoude rotstekeningen in een berg vlakbij het Arches National Park, Utah, zijn beschadigd door een bergbeklimmer die er klimhaken in heeft bevestigd. De bergbeklimmer zag de rotstekeningen, de overblijfselen van een Precolumbiaanse cultuur, aan voor graffiti. Een vriend van de bergbeklimmer ontdekte de grote fout en de bergbeklimmer heeft het incident zelf gemeld bij de gebiedstoezichthouder, het Moab Bureau of Land Management. De rotstekeningen zijn wettelijk beschermd. Er is een kans dat de bergbeklimmer een boete krijgt van maximaal 20.000 dollar en een gevangenisstraf van maximaal een jaar.

Bron: [NRC Handelsblad](#)

8 april. 'Salvator Mundi' geweigerd voor tentoonstelling

In de Franse documentaire 'The Savior for Sale', gemaakt door Antoine Vitkine, is opgenomen dat het Louvre het schilderij *Salvator Mundi* weigerde te exposeren in de grote Leonardo da Vinci-tentoonstelling. In de documentaire komt naar voren dat de vermoedelijke eigenaar, de Saoedische

kroonprins Mohammed bin Salman, eist voor de tentoonstelling dat het Louvre het schilderij aan Da Vinci toeschrijft. Dat wil het Louvre niet doen. Het Louvre heeft het schilderij onderzocht en komt tot de conclusie dat Da Vinci waarschijnlijk alleen een kleine bijdrage aan het schilderij heeft geleverd.

Bronnen: [NRC Handelsblad](#) en [Artnet News](#)

4 april. Kunstwerk in winkelcentrum 'bewerkt'

In Seoel is een kunstwerk van John Perello van 7 meter breed en 2 meter hoog per ongeluk bewerkt met zwarte verf. Het kunstwerk met een waarde van 400.000 Amerikaanse dollar was geplaatst in een winkelcentrum met op de grond diverse verfpotten met kwasten. Twee mensen liepen voorbij en waren in de veronderstelling dat het de bedoeling was dat het publiek zou 'meewerken' en hebben zwarte verf op het doek aangebracht. Om het kunstwerk is nu een hek geplaatst. Het voorval van 'vandalisme' heeft de discussie doen laten ontstaan over moderne kunst en authenticiteit.

Bron: [New York Times](#)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com. Vragen, aanbevelingen, evenementen en opmerkingen kunnen gericht worden aan Laurens Kasteleijn en Marilix Beernink, namens de redactie.